

Ο Αντρέα Καμιλλέρι (1925-2019) είναι σήμερα ο πιο πολυδιαβασμένος Ιταλός συγγραφέας. Ολόκληρη η Ιταλία, κι όχι μόνο η ιδιαίτερη πατρίδα του, η Σικελία, ερωτεύτηκε αυτόν τον μεγάλο τεχνίτη της πλοκής και της γλώσσας, του «πατρικού» σικελικού ιδιώματος.

Η πολύτιμη γνώση της αβεβαιότητας

«Γράμμα στη Ματίλντα» από τις εκδόσεις Πατάκη

Του Γιώργου Σ. Κουλουβάρη
gkoul@naftemporiki.gr

Το «Γράμμα στη Ματίλντα» του Αντρέα Καμιλλέρι (1925-2019) -του πιο πολυδιαβασμένου συγγραφέα της Ιταλίας- κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη, σε μετάφραση Φωτεινής Ζερβού.

«Ματίλντα, αγαπημένη μου, σου γράφω αυτό το μακροσκελές γράμμα λίγες μέρες μετά τα ενενηκοστά δεύτερα γενέθλιά μου, ενώ εσύ είσαι σχεδόν τεσσαράκω και δεν ξέρεις ακόμη ούτε τι είναι το αλφάβητο. Ελπίζω ότι θα μπορέσεις να το διαβάσεις σε νεαρή ηλικία. Σου γράφω στα τυφλά, τόσο μεταφορικά όσο και κυριολεκτικά. Κυριολεκτικά, γιατί τα τελευταία χρόνια η όραση σιγά σιγά με εγκατέλειψε. Τώρα πια δεν μπορώ να γράφω ούτε να διαβάζω, μπορώ μόνο να υπαγορεύω. Μεταφορικά, γιατί δεν καταφέρνω να φανταστώ πώς θα είναι ο κόσμος σε είκοσι χρόνια, αυτός στον οποίο θα πρέπει να ζήσεις. Βλέπεις, αγαπημένη μου, την τελευταία τριακονταετία οι αλλαγές γύρω μου ήταν πολλές και ορισμένες ιδιαίτερα απρόσμενες και αιφνιδιαστικές. [...] Γιατί όμως νιώθω την επιτακτική ανάγκη να σου γράψω; Απαντώ στην ερώτησή μου με κάποια πικρία: γιατί έχω

πλήρη συνείδηση, εξαιτίας των ορίων της ηλικίας, ότι δε θα έχω την ευχαρίστηση να σε βλέπω να μεγαλώνεις μέρα με τη μέρα, ν' ακούσω τους πρώτους σου λογιολογισμούς σου, να παρακολουθήσω την πνευματική σου ανάπτυξη. Με δυο λόγια, δε θα έχω τη δυνατότητα να μιλήσω και να συζητήσω μαζί σου. Οπότε, αυτές οι αράδες μου θέλουν να είναι ένα φτωχό υποκατάστατο του διαλόγου που ποτέ δε θα γίνει μεταξύ μας. Γι' αυτό, πρώτα απ' όλα πιστεύω πως είναι ανάγκη να σου πω ορισμένα πράγματα για μένα. Ίσως η Αλεσσάνδρα, η μητέρα σου, να σου μιλήσει, προτιμώ όμως να σου μιλήσω εγώ για μένα και για την εποχή μου με δικά μου λόγια, αν και, όπως εύχομαι με όλη την καρδιά μου, μερικές από αυτές τις λέξεις, όπως για παράδειγμα ναζισμός, φασισμός, ρατσισμός, στρατόπεδα εξόντωσης, πόλεμος, δικτατορία θα σου φανούν μακρινές και ξεπερασμένες».

για παράδειγμα ναζισμός, φασισμός, ρατσισμός, στρατόπεδα εξόντωσης, πόλεμος, δικτατορία θα σου φανούν μακρινές και ξεπερασμένες. Γεννήθηκα το 1925 στο Πόρτο Εμπέντοκλε, ένα μικρό χωριό στη νότια Σικελία...».

Τι θα θυμούνται από εμάς όσοι μας αγάπησαν; Τι θα διηγούνται για τη ζωή μας στα εγγόνια μας; Ο Αντρέα Καμιλλέρι γράφει ένα γράμμα για τη δισέγγονή του, που παίζει κάτω από το γραφείο του, και σκέφτεται ότι θα προτιμούσε -όταν η μικρή μεγαλώσει- να μάθει μέσα από αυτό το γράμμα όσα εκείνος έζησε. Με χιούμορ και καθαρότητα, αυτές οι σελίδες διατρέχουν την ιστορία της Ιταλίας του 20ού αιώνα μέσα από τα μάτια ενός ανθρώπου που αγαπά τη ζωή και τους ανθρώπους. Το κάθε γεγονός είναι ένας τρόπος να μιλήσει για όσα αξίζει να ζεις: τις ρίζες, τον έρωτα, τους φίλους, την πολιτική, τη λογοτεχνία. Διηγείται με θάρρος λάθη και απογοητεύσεις, με συγκίνηση προπάππου που μπορεί μόνο να φανταστεί το μέλλον και να παραδώσει -στη Ματίλντα και σ' εμάς- την πολύτιμη γνώση της αβεβαιότητας. Η μαγευτική διήγηση μιας μεσιτής ζωής, ένα απλωμένο χέρι τόσο στο παρελθόν όσο και στο μέλλον. [SID:13764377]

«...αν και, όπως εύχομαι με όλη την καρδιά μου, μερικές από αυτές τις λέξεις, όπως για παράδειγμα ναζισμός, φασισμός, ρατσισμός, στρατόπεδα εξόντωσης, πόλεμος, δικτατορία θα σου φανούν μακρινές και ξεπερασμένες».

